

«Έχω δικαιώματα... αλλά ποια; Μπορεί κανείς να μου τα προστατέψει; Μια διδακτική πρόταση με τη χρήση των ΤΠΕ»

Χριστίνα Μεγαλομύστακα

Φιλολόγος, Παλλατίδειο Γενικό Λύκειο Σιδηροκάστρου Σερρών
megaxristina@sch.gr

Περίληψη

Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζεται ένα Διδακτικό Σενάριο που υλοποιήθηκε στο Παλλατίδειο Γενικό Λύκειο Σιδηροκάστρου στο πλαίσιο του μαθήματος "Έκφραση - Έκθεση" της Γ' Λυκείου με τη συμβολή των ΤΠΕ. Το παρόν Διδακτικό Σενάριο επιχείρησε να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν ποια είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και ποιοι οργανισμοί τα προασπίζουν. Οι μαθητές με δραστηριότητες ομαδοσυνεργατικές προσπάθησαν να προσεγγίσουν τη γνώση ενεργητικά, έμαθαν να ερευνούν υλικό σχετικό με το θέμα «Ανθρώπινα δικαιώματα», να εξομαλύνουν γλωσσικά έννοιες που τους ενδιαφέρουν, να συμπτύσσουν και να αναπτύσσουν λόγο, ενώ παράλληλα δραστηριοποιήθηκαν στη δυνατότητα παρουσίασης του υλικού που παράγουν με τη βοήθεια των ΤΠΕ. Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου Διδακτικού Σεναρίου οι μαθητές δημιούργησαν δικό τους ιστολόγιο, χρησιμοποίησαν τα εργαλεία του web.02 για τη μεταξύ τους επικοινωνία, εξασκήθηκαν στην εύρεση υλικού σχετικού με τη συγκεκριμένη θεματική ενότητα μέσω του διαδικτύου, δημιούργησαν παρουσιάσεις, ανέπτυξαν και σύμπτυξαν κείμενα. Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση συνέβαλε στην ενεργητική μάθησή τους, στη δημιουργία κριτικής σκέψης, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων χειρισμού των ΤΠΕ για την αναζήτηση, ανταλλαγή και παρουσίαση των γνώσεων που αποκόμισαν. Οι δυσκολίες που σημειώθηκαν στην υλοποίησή του Σεναρίου αντισταθμίζονται με το ενδιαφέρον των μαθητών για τις ΤΠΕ, την ικανότητα τους να χειρίζονται με άρτιο τρόπο τα μέσα τεχνολογίας και το ενδιαφέρον τους να βρίσκουν και να αναλύουν τη γνώση ενεργητικά.

Λέξεις κλειδιά: ανθρώπινα δικαιώματα, ομαδοσυνεργατική μέθοδος, κριτικός γραμματισμός

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κοινωνία της Πληροφορίας δημιουργεί νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη, ευημερία και ποιότητα ζωής συντελώντας στην παγκοσμιοποίηση. Η εξοικείωση μ' αυτήν όλων όσων συμμετέχουν στην εκπαίδευση αποτελεί μια αναγκαιότητα. Η χρήση των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στην εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει στην αναβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών και μαθητών μέσα στην τάξη. Με την κατάλληλη χρήση τους μπορεί να επιτευχθεί η ενεργός συμμετοχή των μαθητών στις διάφορες εργασίες ατομικά ή ομαδικά καθώς και η ανάπτυξη της κριτικής τους σκέψης, όπως επίσης μπορεί και να αποτελέσει την ιδανική λύση επικοινωνίας για απομακρυσμένα σχολεία δίνοντας στους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα άμεσης επαφής μεταξύ τους αλλά και πρόσβασης σε πηγές πληροφοριών. (Μπιγιάκη, Δημάκου, 2000)

Η χρήση της πληροφορικής μπορεί επίσης να προσφέρει τα μέσα για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εκπαιδευτικών, να δώσει λύση για καθημερινά προβλήματα διδακτικής πρακτικής, να συμβάλει στην ανάπτυξη διαθεματικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων μέσα σε ένα πλαίσιο συνεργατικής διαδικασίας. Τα σενάρια συνεργατικής μάθησης επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς να ανακαλύψουν νέους συνεργάτες με τους οποίους έχουν ίδια ενδιαφέροντα και στόχους και πέρα από τοπικούς και χρονικούς περιορισμούς να μπορούν να αναπτύσσουν κοινά προγράμματα. Κάτι τέτοιο φέρνει πιο κοντά ανθρώπους με διαφορετικές γλώσσες και πολιτισμούς, διευκολύνοντας το διάλογο και βοηθώντας να ξεπεραστούν τα πολιτισμικά όρια. (Παπαδόπουλος, χ.χ.)

Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών συγκεκριμένα στη διδακτική πράξη και ειδικότερα στα φιλολογικά μαθήματα έχει καταστεί απαραίτητη στην εποχή μας. Τα πολυτροπικά κείμενα, η υπερκειμενικότητα και η δυνατότητα ανάκτησης πληροφοριών από τεράστιες βάσεις δεδομένων κάνουν απαραίτητη την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων διαφορετικού τύπου από τις παραδοσιακές. Επίσης, η διάδοση ηλεκτρονικών βιβλίων, το διαδίκτυο και το πολυποίκιλο περιβάλλον του Web 2.0 δίνει την ευκαιρία συμμετοχής και συνεργασίας σε κοινωνικά δίκτυα μέσω της χρήσης του λόγου (Κουτσογιάννης, κ.α., 2011). Η μη ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στα γλωσσικά προγράμματα σπουδών μπορεί να θεωρηθεί αναχρονιστική γιατί συνεισφέρει στην καλλιέργεια ενός περιορισμένου γραμματισμού, ενός σχολείου που δε συμβαδίζει με τη σημερινή επικοινωνιακή πραγματικότητα. Έτσι κάποιες από τις νέες μορφές ψηφιακού γραμματισμού θεωρούνται πλέον επιβεβλημένες λόγω της ευρύτητας της αποδοχής της επικοινωνιακής τεχνολογίας. Συγκεκριμένα, η καλλιέργεια της δεξιότητας αναζήτησης και κριτικής αξιοποίησης των πληροφοριών, η δυνατότητα σωστής χρησιμοποίησης μηχανών αναζήτησης και πρόσβασης σε συγκεκριμένες πληροφορίες και η ικανότητα των παιδιών να επεξεργάζονται ένα υπερκείμενο είναι δεξιότητες που δε μπορούν να λείπουν από τα γλωσσικά μαθήματα (Κουτσογιάννης κ.α.,2010).

Για να είναι όμως αποτελεσματική η αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη, έρευνα που έγινε σε επιμορφωτές, έδειξε ότι σημαντικό ρόλο μπορούν να παίξουν η διάρκεια, η έκταση της επιμόρφωσης τους και η συνέχεια αυτής. Συγκεκριμένα έρευνα που έγινε από τον Τζιμόπουλο (2003) και μελέτησε επιμορφωτικό πρόγραμμα που αφορά τις Νέες Τεχνολογίες παρατηρεί πως ένα από τα χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι η απουσία διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευομένων στο σχεδιασμό του. Σημαντικό ρόλο επίσης μπορούν να παίξουν και κάποιες ρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν σε θέματα διοικητικά και υποδομών, για παράδειγμα η δημιουργία δεύτερου εργαστηρίου στα σχολεία, ούτως ώστε οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να διδάξουν με νέες τεχνολογίες να μην παρεμποδίζονται από πρακτικά ζητήματα, όπως εύρεση αίθουσας, συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό υπεύθυνο της πληροφορικής. Απαραίτητο είναι και να υπάρχουν ξεκάθαροι κεντρικοί στόχοι και οργανωτικό σχήμα, ώστε ο σχεδιασμός διδασκαλίας μέσω ΤΠΕ να είναι αποδοτικός. Τέλος απαραίτητη κρίνεται και η αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιαίτερα του εξεταστικού που καταπιέζει τους εκπαιδευτικούς, ιδιαίτερα του Λυκείου, και δεν τους επιτρέπει να επιχειρήσουν καινοτόμες δράσεις και παρεμβάσεις (Κουτσογιάννης, 2007).

Για να γίνει αυτό όμως, απαραίτητη προϋπόθεση είναι ότι θα γίνουν σημαντικές αλλαγές στις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τη διαδικασία μάθησης και στις αντιλήψεις τους για το ρόλο των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Για να υλοποιηθούν αυτές οι αλλαγές έρευνα που έγινε από τον ΟΟΣΑ σε 23 χώρες έδειξε ότι είναι σημαντικό να υπάρχει ενεργός συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών καθώς και συστηματική επιμόρφωσή τους για την εδραίωσή τους. (Χατζηλάκος, κ.α, 2003)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Νεοελληνική Γλώσσα

ΤΑΞΗ: Γ' Λυκείου

ΕΝΟΤΗΤΑ: Ανθρώπινα δικαιώματα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ:

- Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία
- Διερευνητική - Ανακαλυπτική μέθοδος
- Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού είναι κυρίως συντονιστικός – συμβουλευτικός.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 8 διδακτικές ώρες στο εργαστήριο Πληροφορικής

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ:

- Εξοικείωση των μαθητών στη συνεργατική μάθηση με κατευθυνόμενο διάλογο, όπου είναι απαραίτητο από την εκπαιδευτικό

- Τα φύλλα εργασίας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
- Πρόσβαση των μαθητών στο διαδίκτυο
- Εξοικείωση των μαθητών με τις ΤΠΕ συγκεκριμένα :
 - με την πλοήγηση στην πύλη της Ελληνικής Γλώσσας,
 - τον επεξεργαστή κειμένου word,
 - το πρόγραμμα παρουσίασης power point,
 - τη δυνατότητα δημιουργίας ιστολογίου.

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟ ΑΠΣ ΚΑΙ ΔΕΠΠΣ:

Σημειώνεται συμβατότητα με το ΑΠΣ και ΔΕΠΠΣ, αφού η συγκεκριμένη ενότητα ανήκει στη διδακτέα ύλη της Γ΄ Λυκείου. Η διδακτική της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας με τη συμβολή των ΤΠΕ μπορεί να συμβάλει θετικά, εφόσον το υλικό που παρέχεται από το σχολικό βιβλίο δεν επαρκεί για την ολόπλευρη κατανόηση του θέματος, αλλά και η συμβολή της εικόνας και του ήχου μπορεί να προσδώσει ιδιαίτερη δυναμική στη διδακτική του μαθήματος, ώστε να εμποδωθεί καλύτερα από τους μαθητές.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Στόχος του σεναρίου είναι να κατανοήσουν οι μαθητές ποια είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και ποιοι οργανισμοί τα προασπίζουν. Να εξασκηθούν στη γλωσσική εξομάλυνση, σύμπτυξη και ανάπτυξη λόγου. Να προωθήσει τον κλασικό, νέο και κριτικό γραμματισμό. Ο ρόλος της διδάσκουσας είναι προωθητικός και εμπνευστικός, ώστε να αφήσει χώρο για την ανάπτυξη πρωτοβουλίας και αυτενέργειας των μαθητών.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

- Να γίνει γλωσσική εξομάλυνση της έννοιας δικαίωμα με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών (νέος γραμματισμός)
- Να ασκηθούν οι μαθητές στην αναζήτηση και εύρεση συνωνύμων και αντωνύμων λέξεων οι οποίες να συνάδουν νοηματικά με το γλωσσικό περιβάλλον που τις πλαισιώνει (κλασικός γραμματισμός)
- Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη σημασία τους σήμερα. (κλασικός γραμματισμός)
- Να ενημερωθούν για τους οργανισμούς που προασπίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα (κλασικός γραμματισμός)
- Να ασκηθούν οι μαθητές στη σύμπτυξη και στην ανάπτυξη λόγου (ανάπτυξη δημιουργικότητας)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

- Να ενεργοποιηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών με την αρωγή των Νέων Τεχνολογιών (νέος γραμματισμός)
- Να καλλιεργηθεί η αυτενέργεια των μαθητών μέσω της ανίχνευσης πληροφοριών από το διαδίκτυο και της κριτικής προσέγγισης αυτών (κριτικός γραμματισμός).
- Να ασκηθούν οι μαθητές στην ομαδοσυνεργατική μάθηση.
- Να ασκηθούν οι μαθητές στο να προσεγγίζουν κριτικά τη γνώση που τους παρέχεται μέσω των ΤΠΕ και να μην αρκούνται στις άκριτη αποδοχή των πληροφοριών που δέχονται (κριτικός γραμματισμός)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

- Να εξοικειωθούν οι μαθητές στην αναζήτηση και συγκέντρωση πληροφοριών με τη χρήση των ΤΠΕ (ψηφιακός γραμματισμός)
- Να εξοικειωθούν με το περιβάλλον του δικτυακού τόπου της πύλης της Ελληνικής γλώσσας καθώς και την αναζήτηση πληροφοριών μέσα από ιστοτόπους συναφούς περιεχομένου με το θέμα του σεναρίου (ψηφιακός γραμματισμός)
- Να αξιοποιήσουν το πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων, της χρήσης κειμενογράφου δημιουργίας και χειρισμού ενός ιστολόγιου, και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αξιοποίηση του web 2.0) (ψηφιακός γραμματισμός)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ:**1η , 2η και 3η διδακτική ώρα (εργαστήριο):**

1. Οι μαθητές χωρίζονται σε τρεις ομάδες των πέντε ατόμων και η κάθε ομάδα, χρησιμοποιεί έναν Η/Υ.
2. Η κάθε ομάδα, ανοίγει έναν φάκελο που τον ονομάζει αντίστοιχα «ανθρώπινα δικαιώματα» όπου αποθηκεύει το υλικό που δημιουργεί στη συνέχεια.
3. Όλοι οι μαθητές παρακολουθούν το βίντεο «τι είναι ανθρώπινα δικαιώματα» και «η ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» από τον ιστοχώρο του Youtube με τη χρήση προτζέκτορα και ανεβάζουν το πρώτο βίντεο στο ιστολόγιο που ήδη έχουν δημιουργήσει με τίτλο “ανθρώπινα δικαιώματα”
 - Στη συνέχεια η **πρώτη ομάδα** θα μελετήσει την οικουμενική διακήρυξη του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, επικουρικά μπορούν οι μαθητές της πρώτης ομάδας να παρακολουθήσουν ενδεικτικά κάποια σχετικά βίντεο από το Youtube. Αφού συγκεντρώσουν τις κατάλληλες πληροφορίες τους ζητείται να δημιουργήσουν μία συνοπτική παρουσίαση της διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Power Point. Τέλος προβαίνουν στην παραγωγή κειμένου που τους προβληματίζει για τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων που υφίστανται οι ευάλωτες ομάδες.
 - Η **δεύτερη ομάδα** αναλαμβάνει να διερευνήσει ποιοι είναι οι οργανισμοί που προασπίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και σε ποιο τομέα ο καθένας εξειδικεύεται. Οι πληροφορίες θα αντληθούν μέσα από αναζήτηση στις επίσημες ιστοσελίδες των οργανισμών (ΟΗΕ, Διεθνής Αμνηστία, Γιατροί χωρίς σύνορα, Greenpeace, Διάφοροι μη κυβερνητικοί οργανισμοί) Στη συνέχεια τους ζητείται να δημιουργήσουν μία συνοπτική παρουσίαση των οργανισμών αυτών και του έργου που επιτελούν στο Power Point. Αφού ενημερωθούν οι μαθητές για την ύπαρξη οργανισμών που προασπίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα τους ζητείται να προβληματιστούν για τη σωστή λειτουργία του ΟΗΕ και των προβλημάτων που συναντά.
 - Και η **Τρίτη ομάδα** αναλαμβάνει τη γλωσσική εξομάλυνση του όρου δικαίωμα αξιοποιώντας το πλούσιο ψηφιακό υλικό της Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας, ενώ στη συνέχεια θα προσπαθήσει να δώσει τον ορισμό έξι δικαιωμάτων του ανθρώπου και τέλος να βρει ομόρριζες και σύνθετες λέξεις με αυτήν.

1ο Φύλλο εργασίας**Ομάδα Πρώτη**

- Αφού επισκεφτείτε τον ιστοχώρο του ΟΗΕ στα ελληνικά και δείτε σχετικά βίντεο από το Youtube που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα δημιουργήστε μία συνοπτική παρουσίαση της διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τα 30 άρθρα της στο Power Point.

- Αφού μελετήσετε τα άρθρα της Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων οργανώστε μια συζήτηση "στρογγυλής τραπέζης" με θέμα : **«παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες»**. Για να βοηθηθείτε σχετικά με το πώς θα οργανώσετε τη συζήτησή σας μελετήστε τις πληροφορίες που σας δίνονται σχετικά με τις προϋποθέσεις για την επιτυχία ενός διαλόγου/μιας συνομιλίας .
- Στη συνέχεια γράψτε ένα άρθρο 300- 400 λέξεων που θα το αναρτήσετε στο ιστολόγιο της τάξης σας.

2ο Φύλλο εργασίας

Ομάδα Δεύτερη

- Αφού επισκεφτείτε τους ιστοχώρους των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που προασπίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα δημιουργήστε μία συνοπτική παρουσίαση **πέντε διαφανειών** στο Power Point όπου να μας ενημερώνετε για το ποιοι είναι αυτοί οι οργανισμοί και τι έργο επιτελούν
 - **ΟΗΕ**
 - **Διεθνής αμνηστία**
 - **Γιατροί χωρίς σύνορα**
 - **Greenpeace**
 - **Διάφοροι μη κυβερνητικοί οργανισμοί**
- Οργανώστε μια συζήτηση "στρογγυλής τραπέζης" με θέμα : **«Ο ΟΗΕ είναι ο μόνος παγκόσμιος θεσμικός προστάτης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πόσο καλά ανταποκρίνεται στο ρόλο αυτό; Ποια εμπόδια συναντάει στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;»** Για να βοηθηθείτε σχετικά με το πώς θα οργανώσετε τη συζήτησή σας μελετήστε τις πληροφορίες που σας δίνονται σχετικά με τις προϋποθέσεις για την επιτυχία ενός διαλόγου/μιας συνομιλίας.
- Στη συνέχεια γράψτε ένα άρθρο 300- 400 λέξεων που θα το αναρτήσετε στο ιστολόγιο της τάξης σας.

3ο Φύλλο εργασίας

Ομάδα Τρίτη

- Αφού μπειτε στην ιστοσελίδα της Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας ακολουθήστε τη διαδρομή **Νέα Ελληνική → Εργαλεία → Ηλεκτρονικά Λεξικά → Λεξικό Κοινής Νεοελληνικής Τριανταφυλλίδη → Αναζήτηση** και εντοπίστε τις διαφορετικές σημασίες της λέξης **δικαίωμα**. Στη συνέχεια γράψτε προτάσεις στις οποίες θα φαίνονται οι διαφορετικές σημασίες της λέξης.
- Ακολουθήστε την παραπάνω διαδρομή, πληκτρολογήστε **%δικαι%** και εντοπίστε **5 ομόρριζες-σύνθετες λέξεις**. Στη συνέχεια γράψτε τις στον παρακάτω πίνακα και αναλύστε τις στα συνθετικά τους:

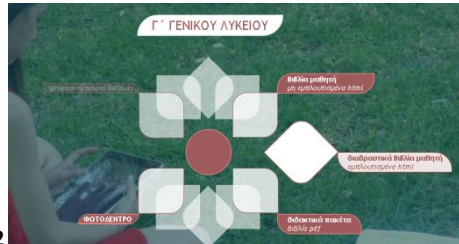
Σύνθετη λέξη	Α' συνθετικό	Β' συνθετικό

- Ανοίξτε το **φυλλομετρητή** σας. Επισκεφτείτε το **ψηφιακό σχολείο** Κάντε κλικ αριστερά στην επιλογή **Διαδραστικά σχολικά βιβλία** επιλέξτε από το κεντρικό μενού την επιλογή **δείτε το υλικό ανά τάξη** στο μενού που ανοίγει επιλέξτε **Λύκειο Γ'** όπως φαίνεται στην εικόνα

Εικόνα 1

Αριστερά επιλέξτε την επιλογή *διαδραστικά βιβλία μαθητή εμπλουτισμένα με html* όπως φαίνεται στην εικόνα

Εικόνα 2

Στη σελίδα που ανοίγει επιλέξτε *έκφραση – έκθεση (Γ' Γενικού Λυκείου Γενικής Παιδείας)*

Εικόνα 3

Ανοίξτε *επάνω δεξιά το μενού* και επιλέξτε τα *Ανθρώπινα δικαιώματα*

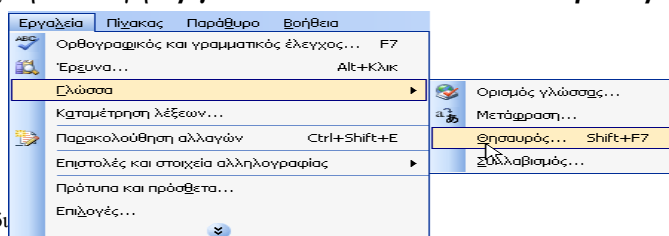

Εικόνα 4

Αφού μελετήσετε τη θεωρία για την έννοια *Συνώνυμα* από το βιβλίο *Γλωσσικές Ασκήσεις* που μπορείτε πάλι να το βρείτε στο *ψηφιακό σχολείο* και την ανάλογη για τα *Αντώνυμα* κάντε την *άσκηση 1 και 2*.

Άσκηση 1

Χρησιμοποιήστε τον *θησαυρό του word* για να βρείτε *συνώνυμα ή αντώνυμα* στις λέξεις του κειμένου που ανοίξατε στο ψηφιακό σχολείο και βρίσκονται στον παρακάτω πίνακα ακολουθώντας την επιλογή *Εργαλεία ⇒ Γλώσσα ⇒ Θησαυρός*

	ΣΥΝΩΝΥΜΑ		ΑΝΤΩΝΥΜΑ
διακήρυξη		δικαιωμάτων	
προστασία		ατομικά	
επιβολή		προστασία	
αναγορεύονται		φόβο	
λογοδοτούν		υποχρεώσεων	
επικυρώνει		γενική	
αποτελούν		αξία	
εξέλιξη		δράση	

Άσκηση 2

Παρατηρείτε ότι οι λέξεις που δίνονται ως συνώνυμες και αντώνυμες στο λεξικό του Θησαυρού είναι περισσότερες από μία. Πώς θα επιλέξετε τη σωστή συνώνυμη ή αντώνυμη λέξη έτσι ώστε να ταιριάζει νοηματικά με το γλωσσικό πλαίσιο του συγκεκριμένου κειμένου; Οργανώσετε μια συζήτηση "στρογγυλής τραπέζης" με θέμα : **«Η σωστή επιλογή των συνωνύμων και αντωνύμων λέξεων μέσα σε ένα κείμενο»** και γράψτε συνοπτικά τα συμπεράσματά σας σε κείμενο του word. Για να βοηθηθείτε σχετικά με το πώς θα οργανώσετε τη συζήτησή σας μελετήστε τις πληροφορίες που σας δίνονται σχετικά με τις **προϋποθέσεις για την επιτυχία ενός διαλόγου/μιας συνομιλίας**

- Λέει ο Βολταίρος «**Δε συμφωνώ ούτε με μια λέξη από όσα λες, αλλά θα υπερασπίζομαι και με τη ζωή μου ακόμα, το δικαίωμά σου να λες ελεύθερα όσα πιστεύεις**» Αναπτύξτε σε μία παράγραφο 100-120 λέξεις τις απόψεις σας για την ελευθερία έκφρασης και αναρτήστε την εργασία σας στο ιστολόγιο της τάξης σας

Β' ΜΕΡΟΣ

4η και 5η διδακτική ώρα (εργαστήριο):

Οι μαθητές πάλι χωρίζονται σε τρεις ομάδες των πέντε ατόμων και η κάθε ομάδα, χρησιμοποιεί έναν Η/Υ. Στη συνέχεια :

- η **πρώτη ομάδα** επισκέπτεται τα Σώματα κειμένων της **Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας** και αναζητά ένα κείμενο με τίτλο **«Ο "σιωπηλός τρόμος" του Μοχτάρ Τεγέμπ»** από την εφημερίδα Μακεδονία ύστερα από την επεξεργασία του κειμένου μέσα από κατάλληλες ερωτήσεις οι μαθητές καταλήγουν να το αποδώσουν συνοπτικά δημιουργώντας μια περίληψη.

- Η **δεύτερη ομάδα** αναλαμβάνει μέσα από την ίδια διαδικασία να αναζητήσει στα Σώματα κειμένων της **Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας** στην εφημερίδα Μακεδονία το κείμενο **«παιδιά-στρατιώτες και ευχολόγια»** και να το αποδώσει περιληπτικά
- Η τρίτη τέλος ομάδα αναλαμβάνει να δημιουργήσει την ίδια εργασία με το κείμενο **«η ημέρα της υποκρισίας»**

4ο Φύλλο εργασίας

- Ανοίξτε το **φυλλομετρητή** σας. Επισκεφτείτε την **Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας**. Κάντε κλικ στο κεντρικό μενού, στο θεματικό κατάλογο **Νέα Ελληνική** ⇒ **Εργαλεία** ⇒ **Σώματα κειμένων**, όπως φαίνεται στην εικόνα.

Εικόνα 6

Ομάδα Πρώτη

Στη συνέχεια από την αριστερή στήλη επιλέξτε την επιλογή *Εφημερίδα "Μακεδονία"*. Ανοίξτε το δεύτερο κείμενο των επιλογών που εμφανίστηκαν στη λέξη *δικαιώματα (Ο "σιωπηλός τρόμος" του Μοχτάρ Τεγέμπ)*.

Ομάδα δεύτερη

Στη συνέχεια από την αριστερή στήλη επιλέξτε την επιλογή *Εφημερίδα "Μακεδονία"*. Ανοίξτε το πέμπτο και τελευταίο κείμενο των επιλογών που εμφανίστηκαν στη λέξη *δικαιώματα (παιδιά-στρατιώτες και ευχολόγια)*.

Ομάδα τρίτη

Στη συνέχεια από την αριστερή στήλη επιλέξτε την επιλογή *Εφημερίδα "Μακεδονία"*. Ανοίξτε το τρίτο κείμενο των επιλογών που εμφανίστηκαν στη λέξη *δικαιώματα (η ημέρα της υποκρισίας)*.

- **Εργασία για όλες τις ομάδες :**
 - Βρείτε σε κάθε παράγραφο τη **θεματική περίοδο** και ανιχνεύστε το **θέμα της παραγράφου**.
 - Διακρίνετε τις **σημαντικές λεπτομέρειες** της
 - Υπογραμμίστε όλες τις **λέξεις-κλειδιά** της παραγράφου, αυτές που δηλώνουν το θέμα και τις σημαντικές λεπτομέρειες.
 - Προσπαθήστε τώρα να χρησιμοποιήσετε μερικές λέξεις-κλειδιά, για να **αποδώσετε τα κύρια συστατικά της παραγράφου με δικές σας σύντομες φράσεις**.
 - Γράψτε έναν **πλαγιότιτλο** της παραγράφου
 - Προσπαθήστε να γράψετε συνοπτικά την **περίληψη** του κειμένου (80-100 λέξεις)

Γ' ΜΕΡΟΣ

6η Διδακτική ώρα (στο εργαστήριο)

Σε μία διδακτική ώρα οι μαθητές παρουσιάζουν το υλικό που δημιούργησαν στην ολομέλεια και ξεκινούν να το ανεβάζουν στο **ιστολόγιο** που δημιούργησαν

7η Διδακτική ώρα (στο εργαστήριο)

Οι μαθητές χωρίζονται πάλι σε τρεις ομάδες και απαντούν σε **κοινό φύλλο εργασίας** που αποτελεί και την αξιολόγησή τους

8η Διδακτική ώρα (στο εργαστήριο πληροφορικής)

Επιδιώκεται η **αξιολόγηση της διδάσκουσας και του τρόπου διδασκαλίας μέσω ΤΠΕ** που ακολουθήθηκε στη συγκεκριμένη ενότητα.

5ο Φύλλο εργασίας αξιολόγηση μαθητών (κοινό για όλες τις ομάδες)

• Από το μηδέν ως το πέντε, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις
(0=καθόλου, 1=μέτρια, 2=σχεδόν καλά, 3=καλά, 4=πολύ καλά, 5=άριστα)

- Πόσο καλά κατάλαβα την έννοια <<ανθρώπινα δικαιώματα>>;
- Αναφέρετε πέντε ανθρώπινα δικαιώματα και πέντε οργανισμούς που τα προασπίζουν

Ανθρώπινα δικαιώματα	Οργανισμοί
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

- Βλέποντας τις παρακάτω εικόνες τι σκέψεις σας δημιουργούνται πιστεύετε ότι η προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου είναι εύκολη υπόθεση τελικά ή ένα όνειρο που θέλει πολύ κόπο για να πραγματοποιηθεί; Η απάντησή σας να αποδοθεί στο πλαίσιο μιας παραγράφου 100-120 λέξεων.

Εικόνα 7

Εικόνα 8

6ο Φύλλο εργασίας**Αξιολόγηση της διδάσκουσας και του τρόπου διδασκαλίας με ΤΠΕ (κοινό για όλες τις ομάδες)**

• Πόσο καλά κατανοήσατε το θέμα «Ανθρώπινα δικαιώματα και οργανισμοί προάσπισης των με τη χρήση των Τ.Π.Ε»;
(0=καθόλου, 1=μέτρια, 2=σχεδόν καλά, 3=καλά, 4=πολύ καλά, 5=άριστα)

- Τι σας άρεσε περισσότερο; Σε ποιο σημείο βαρεθήκατε περισσότερο;

- Τι θα προτεινάτε εσείς για την καλύτερη αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το παρόν σενάριο είχε να αντιμετωπίσει το ζήτημα έλλειψης χρόνου. Το μάθημα της Έκφρασης - Έκθεσης στην Γ' Λυκείου λόγω της υπερβολικής ύλης που είναι αναγκαίο να καλυφθεί, αλλά και των πολύ λίγων διδακτικών ωρών που διατίθενται (δύο μόνο ώρες / εβδομάδα) γι' αυτό, παρουσιάζει δυσκολίες για τη διδακτική θεματικών εννοιών που υπερβαίνουν τον κλασικό παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας. Ακόμη είχε να αντιμετωπίσει την περιορισμένη εξάσκηση στο παρελθόν των μαθητών να εργάζονται με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας, και μάλιστα με τη συμβολή των ΤΠΕ. Επίσης ένα πρόβλημα που έπρεπε να αντιμετωπιστεί ήταν η κακή υλικοτεχνική υποδομή του σχολικού εργαστηρίου, γι' αυτό το μεγαλύτερο μέρος της εργασίας υλοποιήθηκε με laptops. Οι δυσκολίες όμως αυτές αντισταθμίστηκαν από το ενδιαφέρον που έδειξαν οι μαθητές για τις ΤΠΕ, την ικανότητα τους να χειρίζονται τα μέσα τεχνολογίας με αρκετή ευκολία και από το ενδιαφέρον τους να βρίσκουν και να αναλύουν τη γνώση με ενεργητική μάθηση.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

- [Greenpeace](#)
- [Youtube](#)
- [Γιατροί χωρίς σύνορα](#)
- [Διεθνής αμνηστία](#)
- [Ενωμένοι για τα ανθρώπινα δικαιώματα](#)
- [ΟΗΕ](#)
- [Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας](#)
- [ψηφιακό σχολείο](#)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Κουτσογιάννης, Δ. (2007), *Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων και κυρίως στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Έρευνα στους φιλολόγους-επιμορφωτές στο πλαίσιο του έργου Οδύσσεια*. Ανακτήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2014 από τη διεύθυνση <http://www.greek-language.gr/greekLang/files/document/education/trainners.pdf>

Κουτσογιάννης Δ., Μαρία Παυλίδου, Ιωάννα Χαλσιάνη. (2011), *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Ανακτήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2014 από τη διεύθυνση http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/p3.1.2_glwssa_bthmia.pdf

Κουτσογιάννης Δ., Ακριτίδου Σ., Βακαλούδη Α., Γιάννου Τ., Γκίκα Ε., Νέζη Μ., Νικολαΐδου Σ., Παυλίδου Μ., Τουλούμης Κ., Τσέλικας Σ. (2010), *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης, Πάτρα: εκδόσεις ΕΣΠΑ*

Μπιγιάκη- Δημάκου, Ν. (2000). Πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην τεχνολογία. *Διαβάζω*, 404, 44-47

Παπαδόπουλος, Γ., Γόγολου, Α., Γουλή, Ε., Ιωάννου, Β., Κασσιμάτης, Ν., Τριαντοπούλου, Θ., Χούσου, Ε. *Πλαίσιο Προγράμματος Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Ανακτήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2014 από τη διεύθυνση <http://www.pi-schools.gr/hdte/material/ict.htm>

Τζιμόπουλος, Ν. (2003). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες Πληροφορίας και επικοινωνιών. Η περίπτωση των προγραμμάτων εισαγωγικής επιμόρφωσης του Νομού Κυκλάδων. *Διπλωματική εργασία ΕΑΠ*

Χατζηλάκος, Α., Κωνηγός, Χ., Βαβουράκη, Α., Ιωαννίδης, Χ., Παπαϊωάννου, Π., Ψυχάρης, Γ. Η εφαρμογή στην Ελλάδα του Προγράμματος του ΟΟΣΑ για τις επιπτώσεις των Νέων Τεχνολογιών στη μάθηση και τη διδασκαλία. Ανακτήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2003 από τη διεύθυνση http://www.kee.gr/html/research_main.php